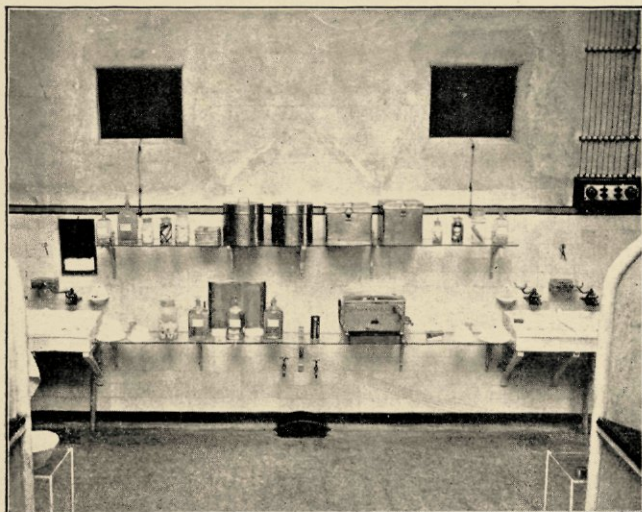

Een modern Ziekenhuis.

GANG IN DE OPERATIEZAAL: DE MUUR MET GLAZEN CONSOLES.

toestand van stille, wijde vreugde, vrede en dankbaarheid, drang tot bewonderen. Veel zieken hadden we gezien, veel angst en pijn vermoed, ellende half-geraden, maar we hadden ons ditmaal kunnen troosten... meer en meer..., want zulk een indruk groeit!... Terwijl we daar nog stonden op het platte dak van 't hooge huis, in glanslicht van de zon, 't geziene overmijmerend, kwam een vers van machtig, diep en somber sentiment ons in 't geheugen, en wekte in het diepst van ons gemoed een tegenspraak, weldadig als het licht dat om ons was... Neen! nog niet, „schaarsch in dezen tijd” zijn „menschen met hart...”

We daalden nu weer tot den eersten étage, maar gingen ditmaal naar den rechtervleugel. Daar zijn de mannezalen, dat is nu eigenlijk alleen het „Mannenverband”... We hielden ons er niet lang op, de inrichting is aan die van boven congruent; 'k geef u twee photo's in plaats van een beschrijving, oordeel zelf...

Voor ons begon het tijd te worden 't voorname en interessantste deel van 't nieuwe gebouw te gaan bezichtigen: de operatie- en collegezaal. We hadden er al een indruk van gekregen toen Prof. Rotgans daar z'n openingscollege gaf. Maar nu wilden wij er meer van weten, de inrichting kennen en, zoo mogelijk, waardeeren... Wij zagen en bewonderden, oprecht en hartelijk...

't Zij nogmaals duidelijk waar dit lokaal voor dienen moet: 1°. voor de operaties — dat is hoofdzak, daarop is in de eerste plaats gelet —, 2°. voor het onderwijs, 't college en de demonstratie aan studeerenden. Welnu, op wonder-wel-doordachte, uiterst zorgvolle wijze zijn de vereischten voor dit dubbel doel veréend.

De zieken hoofdzak! — 't kenschetst den heerscher in dit huis met weinig woorden. „De zieken zijn er niet voor ons, maar wij voor hen.” Allerlei kleine middelen van voorzorg, te veel om hier te noemen, herinneren voortdurend aan dat woord van den hoog-

leeraar. Maar ook ingrijpender bijzonderheden: Een geheel afzonderlijke ingang voor studenten, een trap dadelijk van buiten, naar de achterste, de hoogst-gelegen banken van 't amphitheater, — dus geen studenten in het ziekenhuis dan enkele ouderen, die er hooren, geen jeugdig-oneerbiedig joelen, fluiten, zingen, nooit lawaai. — Wie in de banken achterover leunt — ze zijn niet diep-van-zitting, er moest gewoekerd met de ruimte — wie daar zit en... lange beenen heeft, schuift met z'n knieën langs een korreligen steenen muur. Niet aangenaam misschien, maar bijzaak! Steen en ijzer, glas en glad, gewreven hout, men ziet niet anders hier, steen wel het meest, terrazzo-vloeren*), de zoldering geplafonneerd. Vandaar een minimum van stof, de eerste eisch van de asepsis.

Wat de constructie van de zaal betreft, de photo's, te zamen met den plattegrond, ze zullen u een beter beeld er van verstrekken dan ik het al beschrijvende zou kunnen doen †). In korte woorden: 't is een driezijdig, steil amphitheater, aan de hoeken rond; de vierde zij is wég, is open, dat gedeelte van de zaal is dus een breede, hooge gang, een langwerpige-vierkante lokaliteit geworden §), waarop

*) Het amphitheater is van ijzercement (systeem Monier). Er zijn 150 zit- en nog 50 staanplaatsen.

†) De oppervlakte der geheele zaal is 11 × 13,4 M., de hoogte 7 M.

§) 13,4 × 3 M. groot. Ik zal verder eenvoudig van „de gang” spreken.